

עפ"ג 59212/11/14 - מ' ד', מטעם הסנגוריה הציבורית נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

24 פברואר 2015

עפ"ג 59212-11-14 ד' נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ

כב' השופט ד"ר יגאל מרזל

כב' השופט אריה רומנוב

מ' ד' בעניין:

ע"י ב"כ עו"ד גדעון נחום

מטעם הסנגוריה הציבורית

המערער

נגד

מדינת ישראל

ע"י עו"ד שגיב עוזרי

פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת חנה מרים לומפ) אשר ניתן ביום 2.11.14 ובו נגזרו על המערער העונשים הבאים: 17 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, מאסרים מותנים למשך שנתיים מיום שחרורו מן המאסר (האחד לתקופה של 6 חודשי מאסר בגין ביצוע עבירות של מעשי פזיזות ורשלנות או ירי באזור מגורים, והשני לתקופה של 6 חודשי מאסר בגין ביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית או איומים) ופיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪ (ת"פ 1155/09 בצירוף ת"פ 39916-03-14). הערעור הוא על חומרת העונש שהוטל על המערער.

2. לפי עובדות כתב האישום (המתוקן) שהוגש נגד המערער בת"פ 1155/09, עבד המערער בתקופה הרלוונטית כמאבטח, ובמסגרת עבודתו החזיק באקדח. ביום 15.3.07, סמוך לחצות, שהה המערער יחד עם מספר מכרים, וביניהם המתלונן, במסעדה בעיר ירושלים. במהלך הבילוי שבה המערער אלקוהול ולאחר זמן התקוטט עם מכריו וקיללם. המערער קרב אל אחד ממכריו ודחפו, וכשהמכר ביקש לצאת מהמסעדה שלף המערער את האקדח וירה פעמיים לכיוון דלת היציאה ולכיוון הרצפה. אחד הכדורים ניתז ופגע ברגלו של המתלונן שעמד בסמוך, נכנס לרגלו ויצא ממנה. כתוצאה מפגיעת הכדור נזקק המתלונן לטיפול רפואי וסבל מכאבים. המערער הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(5) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של ירי באזור מגורים לפי סעיף 340א לחוק. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המשיבה תטען לעונש שאינו עולה על 12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן על פי שיקול דעת בית המשפט.

3. לאחר מתן הכרעת הדין בת"פ 1155/09, ביקש המערער לצרף את ת"פ 33916-03-14, של בית משפט השלום בבאר שבע. לפי עובדות כתב האישום (המתוקן) בתיק המצורף, הורה בית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע על מתן צו האוסר על המערער להתקרב לבית אמו בעיר ****, להטרידה, לאיים עליה או לפגוע בפרטיותה. ביום 16.3.14 הגיע המערער לבית אמו, תוך הפרת הוראה זו, והחל לדפוק בחוזקה על הדלת ולקללה. המערער עוכב ונלקח לתחנת המשטרה ב****, שם איים על שוטר בכך שאמר לו: "אני אתקל בך פעם בחוץ- אתה תהיה מסכן", וזאת בכוונה להפחידו. המערער הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין ובעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

4. שירות המבחן הגיש בעניינו של המערער שני תסקירים, האחד במסגרת התיק העיקרי, והשני במסגרת התיק שצורף. בתסקיר האחד ציין שירות המבחן, בין היתר, כי המערער התקשה לשמור במהלך חייו על אורח חיים תקין ויציב, כי הוא מכור לאלכוהול ואינו בשל לטיפול משמעותי לגמילה מאלכוהול. שירות המבחן הגיע למסקנה כי יש סיכון להישנות התנהגות אלימה וצריכת אלכוהול מצד המערער, ולפיכך המליץ להטיל על המערער עונש מוחשי אשר יבהיר לו את חומרת מעשיו ויציב לו גבולות. במסגרת התסקיר השני, אשר הוגש לבית משפט השלום בבאר שבע, ציין שירות המבחן כי ללא הליך טיפול מעמיק קיימת רמת סיכון גבוהה לצריכת אלכוהול ולהתנהגות אלימה. שירות המבחן המליץ כי אם יסבור בית המשפט שיש מקום לתת למערער הזדמנות להשתלב במסגרת טיפולית, יהיה צורך לבדוק תחילה את התאמתו, ולחילופין המליץ להטיל על המערער ענישה מוחשית אשר תאפשר את השתלבותו בהליך טיפולי במסגרת שב"ס.

5. בגזר הדין שניתן, ובהתייחס לתיק הירי, עמד בית משפט קמא על חומרת מעשיו של המערער והדגיש את הקלות הבלתי נסבלת בה עשה המערער שימוש בנשק שניתן לו על פי דין, ואת הפגיעה בתחושת הביטחון ובשלום הציבור הנובעת ממנה. יחד עם זאת ציין, כי המשיבה תיקנה את כתב האישום, ובסופו של יום הורשע המערער בעבירה מסוג עוון. משמע, שהמשיבה סברה כי הערך החברתי המוגן במקרה זה הוא במדרג נמוך יותר, וכך צריך להיות גם מדרג הענישה ההולם אותו. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, קבע בית משפט קמא כי מעשיו של המערער נעשו בספונטניות וללא תכנון מוקדם. מאידך הדגיש את הנזק שעלול היה להיגרם מביצוע העבירה, עד כדי אובדן חיי אדם, ובמיוחד כאשר העבירה נעברה במקום ציבורי והומה אדם ובמטרה לאיים על הסובבים. לאור שיקולים אלה קבע בית משפט קמא כי מתחם הענישה ההולם נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר. בית משפט קמא זקף לזכות המערער את הודאתו, ואולם ציין כי המערער לא נטל אחריות מלאה למעשיו ותלה אותם בבעיית השתייה ממנה הוא סובל. בית משפט קמא הוסיף ושקל לקולא את התנהגותו של המערער לאחר האירוע והעובדה כי פינה את המתלונן לבית החולים, ואת נסיבות חייו הקשות של המערער כפי שתוארו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן. בית המשפט הוסיף וציין את חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה, אולם סבר כי עובדה זו אינה יכולה להיזקף לזכותו של המערער שכן כתב האישום הוגש בחלוף שנתיים ממועד ביצוע העבירה, אולם לא נתברר לאורך שנים בשל הקושי לאתר את המערער, וכי בפרק זמן זה המשיך המערער לבצע עבירות ואף ריצה עונשי מאסר. נוכח שיקולים אלו, כמו גם עברו הפלילי של המערער, הטיל בית משפט קמא על המערער שמונה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, מאסר מותנה, וכן פיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪.

6. בהתייחס לעבירת האיומים והפרת הוראה חוקית, בית משפט קמא התייחס בגזר דינו לערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מכך שהמערער ביצע עבירה של הפרת הוראה חוקית, שעה שמאסר על תנאי בגין אותה עבירה תלוי

ועומד נגדו, ולא היה בכך כדי להרתיעו. המערער לא הסתפק בכך ואף איים על שוטר. בית משפט קמא ציין כי אמנם לא נגרם נזק כתוצאה מהפרת הצו, ואולם ביצוע העבירה עלול היה להוביל לפגיעה בגוף. בית משפט קמא סבר כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר. באשר לעונש המתאים, שקל בית משפט קמא לחומרה את נסיבות העבירה ועברו הפלילי של המערער, ומנגד שקל לקולא את הנסיבות שהובילו את המערער לבצע את העבירות, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, ובין היתר תחושת הניכור שחש מצד אמו, והטיל על המערער 6 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, וכן מאסר מותנה.

7. בית משפט קמא הוסיף והפעיל מאסר מותנה בן שישה חודשים שהושת על המערער בת"פ 11996-07-13, חציו בחופף וחציו במצטבר לעונשים שהטיל. סיכום העונשים שהוטלו על המערער הוא: 17 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו וכן מאסרים מותנים וקנס למתלונן כפי שפורטו לעיל.

8. בהודעת הערעור ביקש המערער להקל בעונשו. לטענתו, התוצאה המצטברת של 17 חודשי מאסר בפועל בעבירות בהן הורשע המערער היא בלתי מידתית ומוגזמת לחומרה. באשר לתיק הירי נטען, כי היה מקום ליתן משקל רב יותר לנסיבות בהן נעברו העבירות, ובכלל זה לכך שהמערער כיוון את האקדח אל הרצפה, וזאת כדי שלא לפגוע באיש. עוד נטען כי העונש שהוטל על המערער אינו נותן משקל ראוי לתיקון סעיף העבירה, לכך שהמערער נטל אחריות למעשיו תוך שדאג לפינויו של המתלונן לבית החולים, דאג לטיפול בו וביקש את סליחתו. המערער הוסיף ונטען כי היה על בית משפט קמא ליתן משקל רב יותר לנסיבותיו האישיות, ובכלל זה לנסיבות חייו הקשות אשר הביאו אותו להתמכרות לאלכוהול, למצוקתו האישית, ולכך שהמערער עשה מאמץ להיגמל מאלכוהול. עוד נטען שבית משפט קמא טעה בכך שלא נתן משקל לעובדה שחלפו שבע שנים ממועד ביצוע העבירה. באשר לתיק הנוסף נטען כי היה על בית משפט קמא ליתן משקל ראוי לנסיבות שהביאו את המערער לביצוע העבירה, ובכלל זה המצוקה הנפשית בה היה שרוי המערער כל חייו וכמיהתו לאהבת אמו. לפיכך נתבקש בית משפט זה לקבל את הערעור ולהקל באופן משמעותי בעונש המאסר שהוטל על המערער.

9. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, לא מצאנו מקום להיעתר לערעור. המערער, שהוא כיום בן 40, הורשע בירי ברשלנות שבוצע בשנת 2007, וכן בהפרת הוראת חוקית ובאיומים שבוצעו בשנת 2014, ואולם בין השנים הללו היו לו כישלונות נוספים. במהלך תקופה זו עבר המערער שורה של עבירות שעניינן הפרת הוראה חוקית (מספר עבירות), איומים (מספר עבירות), העלבת עובד ציבור והיזק לרכוש, אשר בוצעו בשנים 2008, 2013, ו-2014 ובגינן ריצה מספר תקופות מאסר בפועל. יתר על כן, המערער ביצע את העבירות מושא התיק הנוסף (הפרת הוראה חוקית ואיומים) חודשים ספורים לאחר שהורשע בעבירה של הפרת הוראה חוקית בנסיבות דומות (ר' דברי ב"כ המערער בע' 5 לפרוטוקול), וכאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד מעליו. בנסיבות אלה, וכפי שטוענת המשיבה, חסד עשה בית המשפט עם המערער בכך שהורה כי רק מחצית המאסר המותנה שהופעל תרוצה במצטבר לעונש המאסר שהוטל עליו בגין העבירות נשוא התיקים דנן. מכל מקום, בית משפט קמא שקל מחד את כל השיקולים הצריכים לעניין העונש, לרבות טיב העבירות, שעל רקע הנסיבות בהן נעברו אינן קלות ערך כלל ועיקר ומעידות על קשייו של המערער לשלוט בדחפיו; וכן את נסיבותיו האישיות של המערער מאידך, והטיל על המערער עונש מאוון ומדוד. לא מצאנו כי נפל בו פגם המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

10. לסיום, ובמבט צופה פני עתיד, יש להוסיף כי המערער, המצוי במאסר זה קרוב לשנה השתלב, לפי דבריו,

בהליך טיפולי ממושך במסגרת שב"ס, ומעיד על עצמו כי חל בו שינוי של ממש בעקבות הטיפול. יש לקוות כי אכן יהיה בטיפול זה כדי לסייע למערער לשקם את חייו ולצאת לדרך חדשה.

מזכירות בית המשפט תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים, ותוודא טלפונית קבלתו.

ניתן היום, ה' אדר תשע"ה, 24 פברואר 2015, בהעדר הצדדים.

אריה רומנוב, שופט

ד"ר יגאל מרזל,
שופט

גילה כנפי שטייניץ,
שופטת